

Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/pl/urząd/informacje-ogolne/aktualnosci/9289,Ile-jest-obliga-w-obligu-URE-podsumowuje-realizacje-obowiazku-publicznej-sprzedazy-energii>
19.04.2024, 02:00

Strona znajduje się w archiwum.

Ile jest obliga w obligu? URE podsumowuje realizację obowiązku publicznej sprzedaży energii przez giełdę w 2019 roku

Obowiązujące od 2019 roku 100 proc. obligo w rzeczywistości dotyczy jedynie ok. 46 proc. energii elektrycznej wytworzonej przez przedsiębiorstwa objęte badaniem URE, co stanowi ok. 36 proc. energii wyprodukowanej w kraju.

Prezes URE skontrolował realizację przez wytwórców w 2019 roku tzw. obligo giełdowego^[1], tj. obowiązku publicznej sprzedaży energii na Towarowej Giełdzie Energii (TGE)^[2]. Obowiązkowy wolumen został osiągnięty, jednak monitoring regulatora wykazał, że ilość ta stanowi 45,8 proc. energii elektrycznej wyprodukowanej w 2019 r. przez badane przedsiębiorstwa i jednocześnie 35,7 proc. energii elektrycznej wyprodukowanej w kraju w 2019 r.

Od wprowadzenia obowiązku sprzedaży energii elektrycznej na rynku giełdowym przez przedsiębiorstwa zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w 2010 r. jego wielkość była systematycznie zwiększana, zmieniał się także zakres wyłączeń spod tego obowiązku. Od 1 stycznia 2019 r. obligo giełdowe po raz pierwszy dotyczy 100 proc. wyprodukowanej przez krajowych wytwórców energii elektrycznej, przy czym zakres wyłączeń z tego obowiązku został istotnie rozszerzony przez ustawodawcę^[3]. Ponadto sprzedaż pozagiełdową umożliwiono przedsiębiorcom, którzy zawarli umowy przed 1 stycznia 2019 roku.

- Obligo giełdowe zostało wprowadzone przede wszystkim po to by umożliwić obiektywne określenie ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku

konkurencyjnym. Obligo sprzyja również poprawie płynności obrotu na rynku giełdowym. Natomiast zwiększenie obowiązku publicznej sprzedaży energii stanowić miało gwarancję dalszego funkcjonowania transparentnego i przyjaznego systemu obrotu energią, a tym samym powinno przyczynić się do ograniczenia ryzyka wahań kursów rozliczeniowych w transakcjach zawieranych na TGE - mówi Rafał Gawin, Prezes URE.

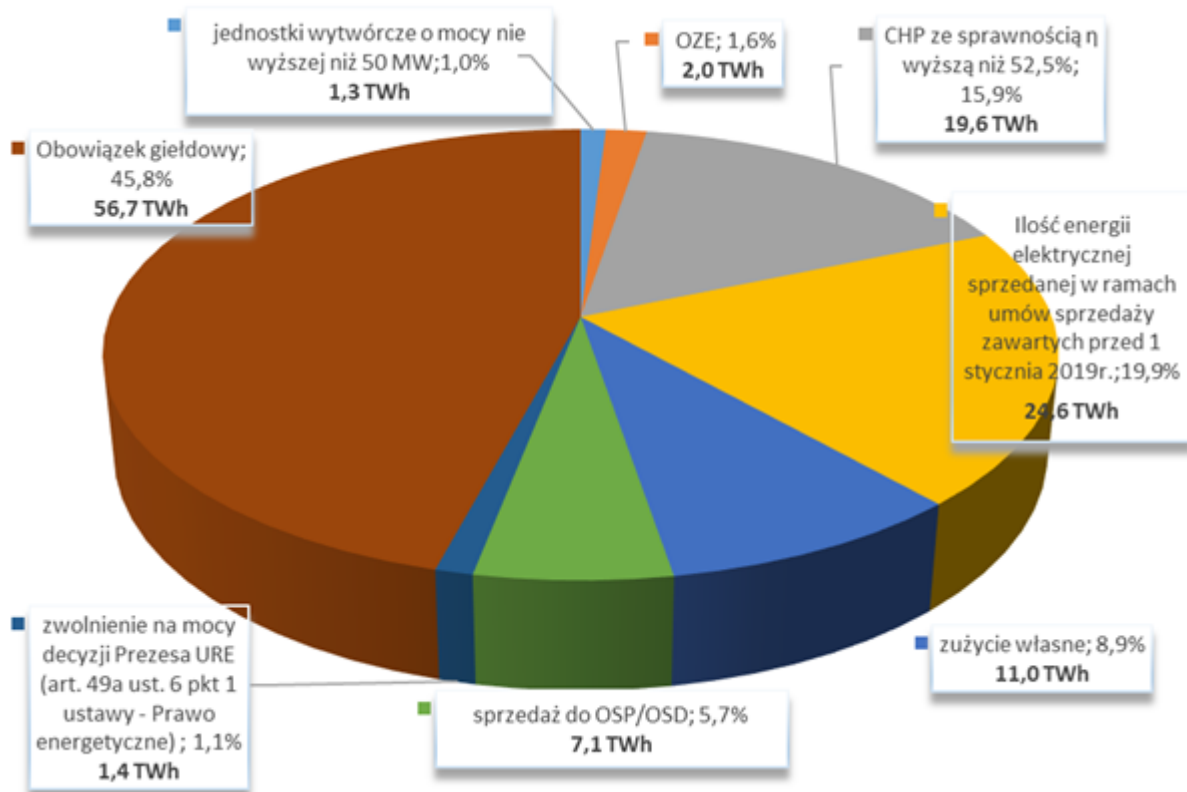
Co roku Prezes URE weryfikuje, czy przedsiębiorcy wywiązali się z obowiązku wykonania obligo giełdowego^[4]. Kontroli za 2019 rok poddano grupę 24 największych wytwórców, których łączna produkcja energii elektrycznej brutto stanowiła ponad 80 proc. krajowej produkcji. Na podstawie analizy sprawozdań wytwórców ustalono, że w 2019 r. przedsiębiorstwa te wyprodukowały 123,6 TWh energii elektrycznej brutto, z czego obowiązek giełdowej sprzedaży obejmował wolumen 56,7 TWh (45,8 proc. produkcji energii elektrycznej brutto).

Przedsiębiorstwa w większości skorzystały z tzw. wyłączeń, tj. przepisów umożliwiających sprzedaż energii poza giełdą. Sprzedaż energii niepodlegającej obowiązkowi publicznej sprzedaży wyniosła zatem aż 54,2 proc. (67 TWh). Oznacza to, że 100 proc. obligo w rzeczywistości dotyczy mniej niż 46 proc. energii elektrycznej wytworzonej przez przedsiębiorstwa objęte badaniem.

Wnioski z monitoringu nie zaskakują Prezesa URE.

- Obserwowaliśmy, że przedsiębiorcy będący beneficjentami programu wypłaty rekompensat ze względu na przedterminowe rozwiązanie kontraktów długoterminowych, tzw. KDT-ów, zobowiązani w trakcie uczestnictwa w programie do sprzedaży energii przez giełdę, natychmiast po jego zakończeniu zdecydowały się na sprzedaż większości wytworzonej energii w kontraktach dwustronnych wewnątrzgrupowych, czyli poza giełdą - wskazuje szef URE.

Wykres 1. Udział obowiązku giełdowego i ustawowych wyłączeń w produkcji energii elektrycznej brutto w 2019 r.

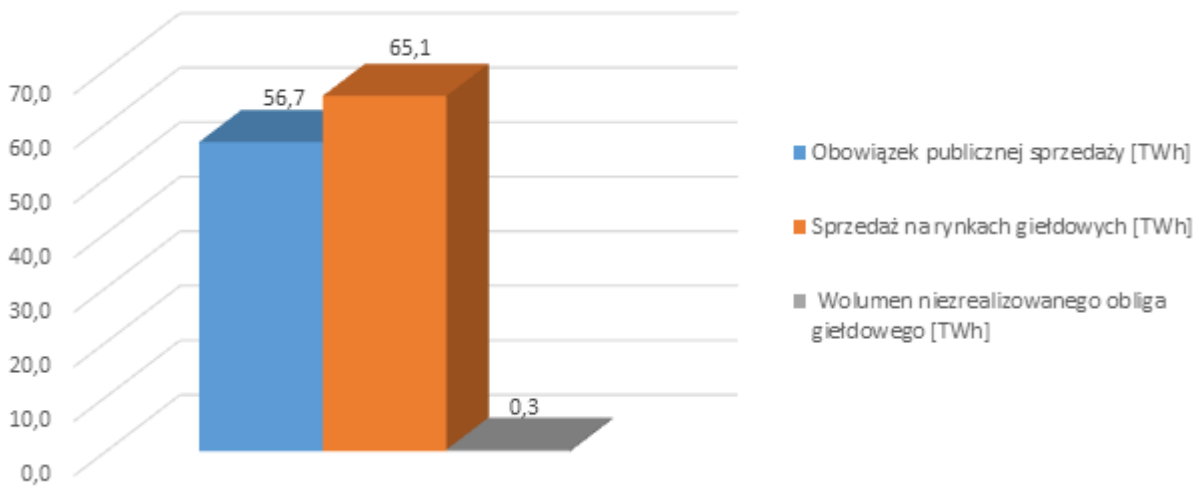

Najwięcej energii – 24,6 TWh - zostało wyłączone z obliiga z powodu zawarcia umów sprzedaży przed 1 stycznia 2019 r. To prawie 20 proc. całej produkcji energii elektrycznej, a zarazem blisko 37 proc. wszystkich wyłączeń ustawowych. Wytwórcy działający w ramach grup kapitałowych w większości przypadków zawierali umowy głównie w ramach tych grup.

Badani wytwórcy na rynku giełdowym prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii sprzedali łącznie 65,1 TWh energii elektrycznej, tj. o 8,4 TWh więcej, niż wynikało to z obowiązku. Oznacza to, że na giełdzie sprzedano dodatkowo 15 proc. energii podlegającej ustawowym wyłączeniom, z których nie skorzystali przedsiębiorcy. Świadczy to o atrakcyjności rynku giełdowego jako zorganizowanego miejsca prowadzenia obrotu energią elektryczną.

Obliigo nie zostało wykonane w ilości 0,3 TWh, co stanowiło 0,5 proc. przedmiotowego obowiązku.

Wykres 2. Realizacja obowiązku publicznej sprzedaży energii elektrycznej w 2019 r. [TWh]

Co dalej z obligo?

- Większa dostępność energii na giełdzie sprzyja nie tylko transparentnemu funkcjonowaniu konkurencji, ale umożliwia prawidłowe funkcjonowanie wielu mechanizmów wsparcia, w tym wynikającego z ustawy o odnawialnych źródłach energii. Kalkulacja części wskaźników niezbędnych do prawidłowego ustalenia wysokości programów pomocowych uzależniona jest bowiem od średnich cen sprzedaży energii elektrycznej właśnie na rynku giełdowym. Co więcej, jak pokazują wyniki kontroli oraz dane giełdowe, obligo zachęca inne podmioty do prowadzenia obrotu na rynku giełdowym, przyczyniając się do rozwoju konkurencji - zauważa Rafał Gawin, Prezes URE.

Dane z notowań giełdowych, w których znaczący udział mają wytwórcy objęci obligiem, stanowią podstawę do obliczania przez regulatora średnich cen sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym^[5]. Ewentualna rezygnacja z obligo wpłynie zatem nie tylko na transparentność funkcjonowania rynku, ale również na wielkość udzielanej pomocy publicznej.

- Należy pamiętać, że koszty funkcjonowania poszczególnych programów pomocowych w energetyce pokrywają wszyscy odbiorcy energii elektrycznej -

podkreśla Regulator.

Kontakt dla mediów:
Agnieszka Głośniewska
Rzecznik prasowy
Departament Komunikacji Społecznej
tel.: 22 487 55 94
e-mail: rzecznik@ure.gov.pl

[1] art. 49a ust. 1 ustawy Prawo energetyczne (Dz.U. z 2020 r. poz. 1378).

[2] Na giełdach towarowych w rozumieniu ustawy z 26.10.2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. Nr 103, poz. 1099).

[3] art. 49a ust. 5 pkt 1-8 ustawy Prawo energetyczne.

[4] Przedsiębiorcy ci mają obowiązek przedłożenia Prezesowi URE sprawozdania z realizacji obowiązku publicznej sprzedaży energii elektrycznej.

[5] art. 23 ust. 2 pkt 18 i 18a ustawy - Prawo energetyczne.

Data publikacji : 11.02.2021

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)